



EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

13.12.2011

B7-0724/2011

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Sýrii (2011/2880(RSP))

Marietje Schaake, Kristiina Ojuland, Marielle De Sarnez, Louis Michel, Alexandra Thein, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Robert Rochefort, Edward McMillan-Scott, Ramon Tremosa i Balcells, Sonia Alfano, Frédérique Ries, Anneli Jäätteenmäki, Izaskun Bilbao Barandica, Johannes Cornelis van Baalen, Graham Watson
v mene skupiny ALDE

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Sýrii (2011/2880(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sýrii, najmä z 27. októbra 2011 o situácii v Egypte a Sýrii, najmä v kresťanských komunitách, a o prípade Rafáh Nášidovej, z 15. septembra 2011 a zo 7. júla 2011,
- so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o Sýrii z 8. októbra 2011, 3., 22. a 28. novembra 2011 a 2. decembra 2011,
- so zreteľom na závery Rady pre zahraničné veci z 10. októbra 2011, 14. novembra 2011 a 1. decembra 2011 o Sýrii a na závery Európskej rady z 23. októbra 2011,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2011/522/SZBP, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2011/273/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Sýrii, rozhodnutie Rady 2011/523/EÚ, ktorým sa čiastočne pozastavuje vykonávanie Dohody o spolupráci medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Sýrskou arabskou republikou, nariadenie Rady (EÚ) č. 878/2011 z 2. septembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 442/2011 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii, nariadenie Rady (EÚ) č. 1011/2011 z 13. októbra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 442/2011 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii, a najmä na vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) č. 1244/2011 z 1. decembra 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 442/2011 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii,
- so zreteľom na vyhlásenia Ligy arabských štátov o situácii v Sýrii z 27. augusta 2011, 16. októbra 2011 a 12., 16. a 24. novembra 2011, jej akčný plán z 2. novembra 2011 a sankcie Ligy arabských štátov voči Sýrii prijaté 27. novembra 2011,
- so zreteľom na rezolúciu tretieho výboru Valného zhromaždenia OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Sýrii z 22. novembra 2011,
- so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva z 23. augusta 2011 prijatú na jej 17. mimoriadnom zasadnutí, ktorou sa ustanovuje nezávislá medzinárodná vyšetrovacia komisia o Sýrskej arabskej republike, a na jej správu z 23. novembra 2011,
- so zreteľom na vyhlásenie Organizácie islamskej spolupráce z 30. novembra 2011, v ktorom vyzvala vládu Sýrie, aby okamžite zastavila používanie nadmernej sily proti občanom a dodržiavala ľudské práva,
- so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva z 2. decembra 2011 prijatú na jej 18. mimoriadnom zasadnutí, ktorou sa ustanovuje mandát osobitného spravodajcu pre situáciu v oblasti ľudských práv v Sýrskej arabskej republike, a na vyhlásenie Vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 2. decembra 2011,

- so zreteľom na rozhodnutie vlády Tureckej republiky z 30. novembra 2011 uvaliť voči Sýrii hospodárske sankcie,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966 a na Rímsky štatút, ktorých je Sýria zmluvnou stranou,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže od začiatku násilných zásahov proti pokojným demonštrantom v Sýrii v marci 2011 – podľa informácií OSN – prišlo viac než 4 000 osôb o život, mnoho ďalších osôb bolo mučených a zranených a desaťtisíce osôb boli zadržané; keďže mnohí Sýrčania sú v dôsledku násillia a vysídľovania vystavení zhoršujúcej sa humanitárnej situácii;
 - B. keďže sýrska vláda, armáda a bezpečnostné sily napriek medzinárodnému odsúdeniu a cieľným sankciám naďalej reagujú na pokojné protesty cieľným zabíjaním, mučením a masovým zatýkaním;
 - C. keďže sýrske orgány naďalej neposkytujú prístup medzinárodným novinárom a pozorovateľom; keďže hlavným zdrojom informácií a dokumentácie o systematickom a rozsiahlom porušovaní ľudských práv civilných osôb sýrskou armádou a bezpečnostnými silami a o celkovej situácii v Sýrii sú správy sýrskych utečencov a aktivistov v oblasti ľudských práv a fotografie z mobilných telefónov;
 - D. keďže podľa posledných správ boli v novembri 2011 zabití denne desiatky civilistov, a tento mesiac je teda mesiacom s najväčším počtom usmrtených osôb, t. j. takmer 1 000 ľudí bolo zabitých počas prestreliek, razíí a iných druhov násillností;
 - E. keďže v správe nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie sú zdokumentované prípady hromadných popráv, svojvoľného zatýkania, násilných únosov, mučenia vrátane sexuálneho násillia, ako aj porušovania práv detí; keďže vyšetrovacia komisia vyjadrila vážne obavy, že na rôznych miestach v Sýrii došlo k zločinom proti ľudskosti;
 - F. keďže Liga arabských štátov rozhodla 12. novembra 2011 pozastaviť Sýrii členstvo po tom, ako sýrska vláda nedodržala dohodu o zastavení násillného potláčania demonštrácií a o umožnení vstupu pozorovateľom z Ligy arabských štátov do krajiny; keďže toto pozastavenie členstva nadobudlo platnosť 16. novembra 2011;
 - G. keďže podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonová sa 22. novembra 2011 stretla s predstaviteľmi Sýrskej národnej rady a zdôraznila dôležitosť otvorenej opozičnej politickej platformy zahŕňajúcej všetky náboženské a etnické spoločenstvá;
 - H. keďže po uplynutí niekoľkých ultimát Liga arabských štátov 27. novembra 2011 schválila sankcie voči Sýrii vrátane ukončenia transakcií so Sýrskou národnou bankou, zastavenia financovania projektov v Sýrii vládami arabských štátov, zákazu cestovania do arabských krajín v prípade vysokopostavených sýrskych úradníkov a zmrazenia aktív prepojených s vládou al-Asada, zatiaľ čo presný dátum zákazu komerčných letov medzi Sýriou

a arabskými krajinami má byť ešte zverejnený;

- I. keďže vláda Turecka 30. novembra 2011 nasledovala príklad Ligy arabských štátov a uvalila na Sýriu hospodárske sankcie, ako aj embargo na zbrane vrátane dovozu zbraní a vojenských zariadení, a pozastavila platnosť zmluvy o spolupráci so Sýriou až do vymenovania novej vlády; keďže turecký premiér vyzval 22. novembra 2011 prezidenta al-Asada, aby „konečne odstúpil“;
- J. keďže Európska únia 1. decembra 2011 sprísnila reštriktívne opatrenia proti Sýrii vrátane dodatočných zákazov obchodu pre spoločnosti a finančné inštitúcie so sídlom v EÚ týkajúcich sa sýrskeho ropného a finančného odvetvia, ďalšieho zmrazenia aktív a zákazu cestovania v prípade 11 jednotlivcov a 12 subjektov, embarga na zbrane, a najmä zákazu vývozu informačných a komunikačných technológií (IKT), ktoré by vláda mohla použiť na porušovanie ľudských práv občanov, z EÚ do Sýrie; keďže Rada a ESVČ doteraz neodsúhlasili a nezverejnili požadované podrobné informácie o ohlásenom zákaze vývozu IKT;
- K. keďže Vysoká komisárka OSN pre ľudské práva 2. decembra 2011 požiadala o to, aby obvinenia zo zločinov proti ľudskosti páchaných sýrskou armádou a bezpečnostnými silami boli postúpené Medzinárodnému trestnému súdu; keďže „Slobodná sýrska armáda“ označila situáciu v Sýrii ako „občiansku vojnu“;
- L. keďže Rada OSN pre ľudské práva prijala na mimoriadnom zasadnutí 2. decembra 2011 rezolúciu, v ktorej dôrazne odsúdila rozsiahle, systematické a zjavné porušovanie základných ľudských práv v Sýrii a požiadala vládu krajiny, aby okamžite zastavila brutálne zásahy proti vlastnému obyvateľstvu;
- M. keďže sýrske orgány v nedeľu 4. decembra 2011 na sýrsko-jordánskej hranici zatkli blogerku Razan Gazzawiovú, ktorá sa údajne chcela dostať do jordánskeho hlavného mesta Ammánu, kde sa mala zúčastniť na konferencii o slobode tlače organizovanej jej zamestnávateľom – Sýrskym centrom pre médiá a slobodu prejavu;
- N. keďže existuje množstvo informácií o tom, že spoločnosti z EÚ, resp. so sídlom v EÚ, dodali sýrskemu režimu (na mieru šité) technológie na zachytávanie, monitorovanie a katalogizáciu všetkých pohybov na internete a v mobilných sieťach v Sýrii, pričom by sa zachytávali domáce i medzinárodné pohyby; keďže spoločnosti z EÚ, resp. so sídlom v EÚ, vybudovali a prevádzkujú terénne monitorovacie strediská v Sýrii a poskytovali, resp. poskytujú sýrskej vláde technickú pomoc;
- O. keďže veľvyslanec Francúzska v Sýrii Eric Chevallier, ako aj veľvyslanec USA v Sýrii Robert Ford, sa vrátili do Damasku, aby demonštrovali plnú podporu boju a požiadavkám obyvateľov Sýrie; keďže obaja veľvyslanci boli v októbri stiahnutí z bezpečnostných dôvodov a z dôvodu násilných útokov proti francúzskym záujmom;
- P. keďže podľa organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv hľadali tisíce Sýrčanov útočisko v susedných krajinách, najmä v Turecku; keďže podľa odhadov žije desaťtisíc Sýrčanov v utečeneckých táboroch v Turecku;
- 1. dôrazne opakuje svoj odsudzujúci postoj voči neprimeranému a brutálnemu použitiu

násilia proti pokojným demonštrantom a systematickému prenasledovaniu aktivistov usilujúcich sa o demokraciu, obhajcov ľudských práv, novinárov a blogerov, lekárov a zdravotníckeho personálu; vyjadruje hlboké znepokojenie nad rozsiahlym, systematickým a hrubým porušovaním ľudských práv a základných slobôd, ktoré páchajú sýrske orgány, vrátane hromadného zatýkania, mimosúdnych popráv, svojvoľného zadržovania, sexuálneho násilia proti civilnému obyvateľstvu, miznutia osôb a mučenia, a to aj v prípade detí, ktoré by sa mohli považovať za zločiny proti ľudskosti; vyjadruje úprimnú sústrasť rodinám obetí;

2. opakuje svoju výzvu prezidentovi Baššárovi al-Asadovi a jeho režimu, aby sa okamžite vzdali moci, a umožnili tým demokratickú zmenu v Sýrii; vyzdvihuje odvahu a odhodlanie sýrskeho ľudu a plne podporuje jeho boj za dôstojnosť a slobodu a za to, aby mohol rozhodovať o budúcnosti svojej krajiny mierovými a demokratickými prostriedkami;
3. dôrazne vyzdvihuje a podporuje úsilie Ligy arabských štátov ukončiť represie v Sýrii a poskytnúť civilnému obyvateľstvu ochranu nasadením pozorovateľskej misie v krajine; víta významné rozhodnutie Ligy arabských štátov uvaliť voči sýrskemu režimu hospodárske sankcie za to, že opakovane neplnil svoje sľuby týkajúce sa vykonávania Arabského akčného plánu, a vyzýva sýrske orgány, aby bezodkladne tento plán vykonávali, a okamžite tak zastavili násilnosti a začali proces hlbokých demokratických reforiem požadovaných sýrskym ľuďom;
4. dôrazne podporuje rozhodnutie EÚ z 1. decembra 2011 o prijatí ďalších sankcií proti sýrskemu režimu vrátane zákazu vývozu produktov v oblasti IKT; zdôrazňuje naliehavú potrebu prijať jasné vykonávacie nariadenie, aby tento zákaz mohol okamžite nadobudnúť platnosť; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ a členské štáty zabezpečili bezodkladné a účinné vykonávanie všetkých reštriktívnych opatrení a aby boli pripravené rýchlo posilniť tieto reštriktívne opatrenia; vyzýva EÚ ako hlavného obchodného partnera Sýrie, aby rozšírila zmrazenie aktív a zákazy cestovania v prípade 200 rodín a podnikov, ktoré sú hlavnými financovateľmi al-Asadovej vlády, pričom zdôrazňuje cieľový charakter týchto sankcií, ktorých cieľom je ovplyvniť vedúcich predstaviteľov Sýrie, a nie jej obyvateľstvo;
5. dôrazne podporuje výzvu tureckého premiéra adresovanú prezidentovi al-Asadovi, aby okamžite odstúpil; víta skutočnosť, že turecká vláda odsudzuje systematické násilnosti páchané sýrskou vládou, a víta uvalenie sankcií Turecka voči sýrskemu režimu; vyzdvihuje výraznú podporu Turecka sýrskemu obyvateľstvu vrátane prijímania utečencov pozdĺž turecko-sýrskej hranice; podporuje výzvy na zriadenie ochranných pásiem pozdĺž turecko-sýrskej hranice s cieľom prijímať sýrskych utečencov a umožniť osobám, ktoré sú prenasledované režimom, nájsť útočisko a ochranu, ako aj umožniť sýrskej opozícii organizovať sa a zaujať strategické pozície, a výzvy na zriadenie humanitárnych koridorov medzinárodným spoločenstvom vrátane Ligy arabských štátov, ktoré by prepojili mesto Homs s Tureckom a so Stredozemím a mesto Dar'á s Jordánskom v záujme vytvorenia únikovej cesty pre ľudí snažiacich sa utiecť pred násilím zameraným proti obyvateľstvu;
6. konštatuje, že pokiaľ ide o mesto Homs, ktoré je v súčasnosti obliehané armádou režimu

Baššára al-Asada, je potrebné poskytnúť prikrývky, lieky a mlieko pre deti;

7. víta rozhodnutie Rady OSN pre ľudské práva ustanoviť mandát osobitného spravodajcu pre situáciu v oblasti ľudských práv v Sýrskej arabskej republike; opakuje svoju výzvu, aby najlepšie Medzinárodný trestný súd uskutočnil nezávislé, transparentné a účinné vyšetrenie prípadov zabitia, zatknutia, svojvoľného zadržovania a údajných násilných únosov a prípadov sexuálneho násillia a mučenia zo strany sýrskych bezpečnostných síl s cieľom zabezpečiť, aby boli páchatelia týchto činov braní na zodpovednosť pred medzinárodným spoločenstvom; vyzýva sýrske orgány, aby bezodkladne umožnili prístup humanitárnym agentúram a pracovníkom, ako aj vyšetrovacím misiám, a aby umožnili nezávislým a medzinárodným médiám pôsobiť v Sýrii bez obmedzení;
8. dôrazne podporuje výzvu Sýrskej národnej rady vytvoriť pozdĺž turecko-sýrskej hranice bezletovú zónu, čím by sa vytvorila bezpečná zóna;
9. víta a podporuje úsilie, ktoré sýrska opozícia neustále vynakladá v rámci krajiny i mimo nej v záujme vytvorenia jednotnej platformy a pokračovania v spolupráci s medzinárodným spoločenstvom, najmä s Ligou arabských štátov, ako aj jej úsilie zamerané na vytvorenie spoločnej vízie budúcnosti Sýrie a transformáciu na demokratický systém; naďalej podporuje Sýrsku národnú radu a zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa sýrska opozícia a Slobodná sýrska armáda zaviazali dodržiavať ľudské práva a základné slobody, ako aj zásady právneho štátu, pričom by si aj naďalej mali zachovať jasný záväzok týkajúci sa mierového a inkluzívneho prístupu;
10. vyjadruje hlboké poľutovanie nad postojom Ruska a Číny, ktoré naďalej blokujú prijatie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN odsudzujúcej násillie v Sýrii a obsahujúcej návrh na prešetrenie situácie v Sýrii Medzinárodným trestným súdom, a to aj po mesiacoch pretrvávajúceho brutálneho zneužívania moci prezidentom al-Asadom, a odsudzuje tento postoj; vyzdvihuje úsilie, ktoré členské štáty EÚ neustále vynakladajú v záujme toho, aby OSN prijala rázne opatrenia na zvýšenie medzinárodného tlaku na Sýriu; vyzýva členské štáty EÚ, aby boli pripravené konať samostatne v úzkej spolupráci a koordinácii s Tureckom a Ligou arabských štátov v záujme prijatia tvrdších sankcií proti režimu Baššára al-Asada v prípade, že by BR OSN neprijala žiadne opatrenia;
11. vyzýva členské štáty Európskej únie, aby v prípade obťažovania alebo zastrážovania občanov Európskej únie zvažili možnosť vyhostiť diplomatov Sýrie, ktorí pôsobia v EÚ, alebo aby v súvislosti s nimi prijali iné náležité opatrenia;
12. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby neustále skúmala možnosti užšej spolupráce s Tureckom a Ligou arabských štátov s cieľom chrániť obyvateľstvo Sýrie a zlepšiť jeho situáciu, a to vrátane humanitárnej podpory a prístupu k informačným a komunikačným službám;
13. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokéj predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Ruskej federácie, vláde a parlamentu Čínskej ľudovej republiky, vláde a kongresu USA, generálnemu tajomníkovi Ligy arabských štátov a vláde a parlamentu Sýrskej arabskej republiky.